

**Տ. ԽԱՉԱՏՈՒՐ ԱԲԵՂԱ ԿՆՅԱԶՅԱՆԻ ՔԱՐՈԶՐ՝
ԽՈՍՎԱԾ Ս. ԷԶՄԻԱԾՆԻ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ
ԻԶՄԱՆ Ս. ՄԵՂԱՆԻՆ ՄԱՏՈՒՅՎԱԾ
Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻՆ**

(28 մայիսի 2005 թ.)

*«Ծննդարարության ձայն Սրբոյն Գրիգորի,
օրհնեսցուք զոյս անսկիզբն, բարձր առաքել
զնա յսփրեան»:*

(Շարակնոց)

Քրիստոնեական հավաքի փառաբանության օրն է այսօր՝ հասարակած Խոր Վիրապում աստվածային գործությամբ փաստերեք փարի ապրած Սուրբ Գրիգոր Լուսավորչի՝ այնպեղից ելնելու իրողության վրա:

Հայոց Տրդատ արքան Գրիգորին, որը հրաժարվել էր պաշտամունք մատուցել հեթանոս չաստվածներին, բազում չարչարանքներից հետո նետել էր մահապարտների գուրը:

Այդ ընթացքում Հայոց արքայի ձեռքով մարտիրոսվել էին Հռիփսիմյանց կույսերը, որից հետո արքան պարտուհասվել էր: Խոստովիղուխար՝ արքայի քույրը, աստվածային փեսիլքից ներշնչված, հավաքում էր, որ նրան միայն Գրիգորը կարող է փրկել: Անցել էր փաստերեք փարի, երբ ծառաները եկան այն գուրի մոտ, որում Լուսավորչին էր, և ի զարմանս բոլորի՝ փեսան, որ նա ողջ է: Լուսավորչին դուրս բերեցին վիրապից: Արքան զոջմամբ ընդառաջ գնաց Ս. Գրիգորին, բժշկվեց նրա ձեռքով և ընդունեց քրիստոնեության հրաշագործ ու կենսաբեր գործությունը: Իսկ մինչ մկրտվելը, ինչպես վկայում է Ագաթանգեղոս պարմիչը, արքան ասաց. «Եկեք՝ փութանք Աստծո կողմից մեզ փրկած կյանքի առաջնորդ Գրիգորին հովիվ դարձնել, որպեսզի մկրտությամբ մեզ լուսավորի և նորոգի մեր Արարիչ Աստծո ամենուսույց խորհրդով»:

Այս ամենը մութ ու խավար գուրի մեջ կարծես փեսնում էր Ս. Գրիգորը: Տասներեք փարի անսասան հավաքքով և հույսով աղոթելով՝ նա հոգևոր այդ լույսն էր խնդրում իր ազգի համար: Տասներեք փարի սուրբն անսահման համբերությամբ, անփանելի փառապանքներ կրելով, չէր հուսահարվում և վստահ էր, որ մահաբեր վիրապից Աստծո միջնորդությամբ դուրս պիտի գա ու հասարակի հայոց հոգու փաճարի անսասան սյուները: Նրան ի վերուստ էր փրկված այդ առաքելությունը, ինչպես ավետարանական վկայությունն է հասարակում. «Մարդն իրենից որևէ բան չի կարող անել, եթե նրան ի վերուստ՝ երկնքից փրկված չէ» (Նովի. Գ. 27): Աստվածային հայրնությունը նրան՝ իր անհողողող հավաքի և անմնացողը նվիրումի պարասխանն էր. «Էջ միածինն ի Հօրե եւ լոյս փառաց ընդ Նմա»:

Լուսավորչի՝ Խոր Վիրապից դուրս գալուց հետո, հայոց ազգը նրա քարոզչությամբ ակնաջալուր դարձավ Աստծո խոսքի ճշմարտությանը: Լուսավորչի խոսքը ազգին հայոց կոչ էր դեպի ճշմարիտ աստվածապաշտություն: Նրա պարգամները ձայնն էին Աստծո

քաղցր կանցի դեպի իրական նպատակ ու Աստծո խոսքումներով լեցուն ապագա: Լուսավորչի աստվածաբարբառ քարոզները ուղղորդում էին հայորդուն դեպի դարեր շարունակ փնտրված ճշմարտությունը: Գնահատության քարոզիչը ուսուցանում էր, որ հեթանոսությունը սխալ ընթերցումն էր ճշմարտության կյանքի իմաստի փնտրության ճանապարհին: Նա ցույց էր տալիս դիպի կյանքի իրական ճշմարտություն գնալու ճանապարհը և հաստատում, որ այն Քրիստոս Աստվածն է:

Լուսավորչի քարոզչությամբ մենք ընդունեցինք Քրիստոսի հայտնած ճշմարտությունը և դարձանք աստվածընկալի այն ազգը, որ աշխարհում առաջինը քրիստոնեությունը հաստատեց որպես պետական կրոն: Վիրապի մահաբեր խավարը փռվել էր փակ կենսաբեր լույսին: Հայ ազգը պարտավորվեց, իբրև ճշմարիտ քրիստոնյա, ապրել Աստծո պարզվորանների համաձայն՝ առաքինի կյանքով:

Այսպես Լուսավորչի ցանած սերմերն ի փառս Աստծո ընկան պարարտ հողի մեջ և պլուզեցին, իսկ նրա չարչարանաց վայրը՝ Խոր Վիրապը, հայոց համար դարձավ սրբազան ուխտատեղի:

Միևնույն ժամանակ, այսօր աշխարհը դարձել է մի վիրապ՝ խառնիխառն դաժան փորձություններով ամլեցուն, որոնք հաճախ խանգարում են մեզ կողմնորոշվել կյանքի ճիշտ ուղու ընթացքին: Սակայն ո՞րն է այն ճշմարտությունը, որով պետք է շարժվել ու կողմնորոշվել կյանքի գնահատան իրավիճակներում:

Քրիստոս ասում է. «Ես եմ ճանապարհը, Գնահատությունը և Կյանքը» (Յով. Ժ. 6): Քրիստոս Աստված հանդիսանում է մարդկային կյանքի բուն իմաստի ու գերագույն նպատակի աղբյուրը: Նա հայտնում է մեզ, որ Իր կամքը բացարձակ ճշմարտություն է մեզ համար: Աստծո կամքը մեզ Իր պարզվորաններն են հայտնում, որոնք մեզ ներկայացնում են մեր գոյության իմաստը, մեր գործունեության ընթացքն ու կյանքի նպատակը: Այդ նպատակի իրականացման համար Նա հորդորում է մեզ կատարելու Իր կամքը, որը որ կատարյալ իմաստ ու բովանդակություն է հաղորդելու մեր կյանքին:

Քրիստոսի պարզվորանները, որպես բացարձակ ճշմարտություն, ցույց են տալիս այս կյանքում մեր իրական պարտականությունները և պարտավորությունները Աստծո հանդեպ: Մենք պարտավոր ենք ճանաչել ու ըմբռնել աստվածային ճշմարտությունները և գործադրել դրանք՝ Աստծո օժանդակությամբ, աղոթքի միջոցով՝ Նրա հետ հաղորդակցությամբ:

Աստծո գործության ներգործությունը մեր էության վրա կայծառացնի մեր հոգու աչքերը, և առավել պարզ ու հստակ կհասկանանք Աստծո խոսքն ու կամքը: Աստծո օժանդակությամբ կարող ենք բացահայտել մեր ներքին հոգևոր կարողությունները և զգալ Աստծո ներկայությունը մեր հոգում ու աստվածային պարզվորանները ապրումի ու կյանքի վերածել:

Այսօր արժե, որ մի պահ ինքնաքննության ենթարկենք ինքներս մեզ ու հարցնենք, թե արդյո՞ք մենք հավատարիմ ենք Լուսավորչի քարոզած աստվածային ճշմարտություններին: Հավատո՞ւմ ենք Աստծուն, կարո՞ւմ ենք Իր խոսքը՝ Աստվածաշունչը, ճանաչում ու սիրո՞ւմ ենք մեր Տեր Հիսուս Քրիստոսին ամբողջ հոգով, հնազանդվո՞ւմ ենք Նրա պարզվորաններին, նվիրե՞լ ենք մեր էությունը Նրան, որպեսզի Նա ապրի մեր մեջ և ուղղորդի մեր կամքն Իր կամքի համաձայն:

Լուսավորչի քարոզած աստվածային ճշմարտությունները անպարտդ կլինեն, եթե մենք մեր սիրտը չբացենք Աստծո առջև և չընդունենք Նրան մեզ Տեր:

Աստծո համար բավարար չէ միայն հայ լինելն ու քրիստոնյա ազգի մեջ ծնվելը, քրիստոնեական դաստիարակություն ստանալն ու մկրտված լինելը: Եթե մենք մեզ համարում ենք իրական քրիստոնյա, Քրիստոսի հիմնած Եկեղեցու նվիրյալ հավատարմոր, ապա պարտավոր ենք ի գին ամեն զոհողության հաղթահարել մեր կոչմանն ու առաքելությանը խոստովանել և ապրել քրիստոնեական կյանքով:

Այսօր դժվարին մեր կյանքում, առավել քան երբևէ, խոստուն է Լուսավորչի օրինակը, քանի որ նա մեր պարտության մեջ կարևորագույն դեր ունենալուց զատ, օրինակ է յուրաքանչյուրիս համար, քրիստոնեության բարոյական չափանիշներով ու սկզբունքներով ապրելու և կյանքը իմաստավորելու հոգեկան խաղաղությամբ և ներդաշնակությամբ:

Այսօր շատ ու շատ խնդիրներ մենք ինքներս ենք փորձում լուծել, առանց Աստծո, որի արդյունքում սխալ եզրակացության ենք հանգում և առավել դառնացնում մեր կյանքը: Աստված ցանկացած պահի պատրաստ է մեզ գորակցության ձեռք մեկնել և փոխել մեր կյանքի ընթացքը դեպի իրական երջանկություն: Խոնարհվենք Աստծո կամքի առաջ, հպարակվենք Նրա պարգամներին, փոխենք մեր մտայնությունը կյանքի երևույթների նկատմամբ: Աստծո պարվիրաններին համապատասխան: Ունենանք Աստծո խոսքով պայմանավորված աշխարհայացք և ապրենք Նրա կողմից մեզ թելադրված սկզբունքներով: Այդպես միայն կարող ենք գնահատել մեր անցյալի ժառանգությունը, այդպես միայն կարող ենք դառնալ Լուսավորչի հավատարմիմ հետևորդները:

Թող Սուրբ Լուսավորչին օգնական և բարեխոս լինի բոլորիս, որպեսզի մենք այնքան ազնվացնենք մեր հոգին, որ կարողանանք տեսնել Լուսավորչի կանթեղի լույսը, որը ճառագում է միաձնաէջ խորհրդով: Եվ թող այդ մաքրագործող լույսը ուղեկից դառնա մեր ազգին և մշտապես ուղղորդի նրա քայլերը դեպի երջանիկ և աստվածահաստատար ապագա այժմ և միշտ և հավիտյանս հավիտենից, ամեն: